

FISKIMENN!

— Minnist til at
greiða atkvøðu áð-
renn lagt verður frá
landi!

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐRALAG

NR. 58.

MIKUDAGIN
12. SEPTEMBER 1962

35. ÁRG.

Fiskimaðurin betalur fyri loysingarskrólið!

Jákup í Jákupsstovu hevur vagna Føroya Fiskimannafelag verið til kongress í Finlandi. — Hvat henda ferð hansara hevur gagnað føroyskum fiskimonnum man vera ringt at siggja; men óivað hevur hann fingið ein »finan túr» og — har gongur sjón fyri søgn — nýtt høvið til at lufta síni privatu politisku sjónarmið fyri eini mannfjöld, ið hvorki hevur við føroyskan politikk ella Jákupsar privatu »hugsjónir» at gera. Limir Føroya Fiskimannafelags, ið rimiligt ikki vita av hesi »herferð» Jákups í fremmand lond, og sum einans fáa loyvi at gjalda, hava neyvan vundið sær nakað gott umdømi á hesum stórfundi við »representanti» sínum.

»Ny Tide» — blað donsku sjómanna — fyri september hevur stóra grein frá hesum fundi. Vit skulu her prenta tað sindríð, har hin føroyski »delegerede» verður umtalaður:

»I dagene 25. juli til 4. august afholdt Internationale Transportarbejder Federation sin 27. kongres, der fandt sted i »Folkets Hus» i Helsingfors. I kongressen deltog 450 delegerede fra 270 transportarbejderforbund i 79 lande, repræsenterende 7 mill. medlemmer.

ITF er som bekendt opdelt i sektioner for søfolk, havnearbejdere, land-, sø og flodtransport, jernbaner, civilflyvning og fiskeri.

Søfolksektionen talte 100 delegerede fra 37 organisationer af søfarende i 24 lande.

De danske søfolkrepræsentanter var: Sv. From Andersen og Niels Hansen fra Sømrådenes Forbund i Danmark, Eiler Pedersen fra Dansk Sø-Restaurations Forening og Einar Ber-

thelsen fra Søfyrbodernes Forbund i Danmark.

Herudover var der yderligere som delegeret fra Færøsk Fiskerlag, Jákup í Jakupsstovu, der dog på det mest energiske negtede at have nogen som helst tilknytning til Danmark eller den danske gruppe, hvilket han i kraftige vendinger gav udtryk for fra kongressens talerstol. At han dog der var nødt til at benytte sig af dansk sprog, idet det var det eneste, han kunne, hindrede ham ikke i at gøre sine selvstyresynpunkter gældende på en måde, der vakte pinlig opsigt.»

Skipabygging

Tað er einki logið, um menn eru ymiskir á máli um tað stig, sum stýrið fyri realkreditinum hevur tikið, at sýta lán til skip, at byggja aðrastaðni enn í Føroyum.

Skal ein fara eftir gallrøpum um at skip sigla ómannað, so er tað einki ilt at siga um tað, at ikki nýttist okkum at fara mong skip inn til Føroyar. Skipasmiðjur eru jú í Føroyum, og aðrar fara at koma aftrat — eftir ti frættist her um leiðir av Tvøroyri t. d. — eisini vóna menn, at Vág fer at fáa sína skipasmiðju, sum leingi hevur

verðið prátað um. Arbeiðið til allar hendur á sjónum tykist at verða í lagi, men á landi má meira arbeið fáast sum skjótast. Skipasmiðjur og flakavirkir eins og onnur virkir megu setast á stovn so skundsliga sum gjørligt. — Hetta er so ein síðan av sakini. Men henda sakin hevur eisini aðrar síðir, tí spurningurin er, hví góð nýggj fiskifor sigla ómannað.

Fleiri og fleiri menn fara ár eftir ár til Grønlands at rógva út — einki ilt at siga um teir, men kunna skipini ikki skaffa monnum líka góða inntøku og líka góð kor, sum teir hava á útróðri í Grønlandi ??? — Ja, hetta er ein so ein spurningur. —

Ein annar líka so stóur spurningur er, hví so mangir føroyskir fiskimenn fara víð nørskum, týskum og øðrum útlendskum veiðuforum? ... Eg veit, at ein nevnd nú er farin í ferð við at kanna alt viðvíkjandi okkara fiskivinnu. — Harfyri ætli eg ikki á hesum sinni at taka nakra avgjörða støðu. Hetta, sum eg her fari fram, er einans spurningur, sum eg vóni at fáa svar á, táð nevndin er liðug við sínar kanningar viðvíkjandi okkara høvuðsvinnuvegi. Tí fiskivinnan er pulsæðrin — ja, liveðrin í føroyska samfelagslíkanum. Er nakað brek — nakar æðrasvullur, so ræður um at finna hann og lata skurðlæknan taka sær av sjúklinginum. Vónandi er málið nú í góðum hondum. Tá ið ein er illa sjúkur og skal undir knívin, ræður nógv um, at sjúklingurin hevur álit á læknanum. Nú eru nakrir læknar farnir í ferð við at lýsa hin føroyska samfelagskroppin ígjøg-

Úr samtykt javnaðarflokksins á landsfundi flokksins á Skála í dagnum 24. og 25. mars 1962:

Viðvíkjandi prís- og lønarviðurskiptum arbeiðsmanna og fiskimanna:

»... Prís- og lønarviðurskipti okkara hava ikki verið og eru ikki í lagi.

Her er tørvur á serligari skipan til eftiransan eftir prisum, innflutningi sum smáslupprísum.

At tryggja arbeiðarum og fiskimonnum okkara rettvísa lønarskipan er eitt aðalmál hjá flokkinum.

Flokkurin hevur á tingi hesi trý árin vundið munandi fyri arbeiðara- og fiskimannastattina. Fiskimaðurin hevur soleiðis fingið minstulønina hækkaða frá 650 — 1060 íroknað fritíðar lønina, sum er 60 kr. um mánaðin. Útróðramaðurin hevur fingið prísviðbótina fleirfaldaða (upp í 15 oyru pr. kg.) Á tingi hevur flokkurin reist spurningin um enn dyggari stuðul til útróðramannin. Hann fekk ikki undirtøku at byrja við Men nú tykist móttøðan at vera dovnad, so vón er fyri markið, sum inntøkur tingsins altíð seta. Okkara monnum á tingi verður litið í hendi at halda fram við hesum arbeiði.

Arbeidsmannalønina liggur neyvan á hædd við dýrtíðina. Her tørvast ábót enn, hóast tað má sigast at vera munandi bati, ið varð veittur arbeiðs-

monnum við tingsins lógarsamtykt at hækka arbeiðsmannalønina við 41 oyrum um tíman fyri menn og eina tilsvarandi hækking fyri kvinnur.

Eitt uppskot frá Havnar Arbeidsmannafelag liggur á tingi, ið er samsvarandi krav Føroya Arbeidarafelags um at stytta arbeiðsvikuna niður í 44 tímar og veita lønarsamsýning fyri hesa stytting við at hækka dýrtíðarviðbótina frá 1,15 til 1,30 % fyri hvørt prístalsstigið. Hetta uppskot eigur javnaðarflokksins samhug og undirtøku!

Men hin besta lønarbótin til arbeiðsmannin og arbeiðarar kvinnuna er nógv og støðugt arbeiði, sum flokkurin leggur alla orkuna á at fremja.

Arbeiði til allar hendur er flokksins aðalmál ...»

Eysturýskland hevur sent fyri 2. mil. krónur í matvørur til Algier, eisini skal Eysturýskland senda medisín til Algier og sjúkir og særdir algierbúgvar kunnu leggjast inn á sjúkrahús har í landinum.

Eitt sovjetrussiskt skip er komið til Oran við 500 tonsum av matolju, sum er gáva frá Sovjetsamveldinum.

Flogroyndir til Føroya

BJØRUM FLY GER

ROYNDARFLUGVING

Í morgin ger norska flogfelag ið Braaten Fly royndarflúgving úr Oslo til Føroya. Ein norskur serfrøðingur hjá loftferðsluni verður við í ferðini; hann skal saman við Bjørnum Fly gera kanningar um líkindi at fáa í lag regluliga flúgving millum Noreg og Føroya komandi summur. Flogfarið verður at dvølja í Føroyum í nakrar

dagar, samstundis sum ymsar kanningar fara fram.

Úr Grønlandi

Leygardagin var tilsamans landað í Føroyingahavnini 4612 tons í ráfiski, og skorin eru 1540 tons av flaki. Hartil eru framleidd 570 tons av fiskamjoli.

Annars var leygardagurin ein góður fiskidagur; 22 bátar av-reiddu 58 tons í ráfiski.

Úr Ravnsoyanni verður skrivað, at veðrið ikki hevur verið teimum til vildar seinra partin av august mánaða, og veidan er fískil heldur lakari enn í fjør. Bestu bátarnir hava umleið 250 skpd. og niður í 150.

Í Borgshavn hava teir tilsamans veitt 2200 tons.

Teir 7 bátarnir í Tovkussaq hava tilsamans veitt 889 tons í ráfiski.

Býliðið varð avsmurt men Kyndil vann

Hósdagin spældi HB móti Keflavíkar liðinum. Úrslitið var sigur til Keflavíkina: 3—2. — Hetta var ein spennandi og góður dystur, til íslendingar tað

um. Latum okkum hava álit á hesum leiknum og gleða okk um til, at funnið verður á brek ið, um nakað brek er. Er tað ellisbrek ??? — So batar einki uttan so er, at urgt og nýtt blóð kann koma í staðin fyri tað gamla.

Er tað hin kapitalistiski bendilormurin, sum etur samfelagið so kunnu veljararnir drepa henda ormin hin 8. november við at fara á val og seta kross á javnaðarlistan og geva javnaðarflokkinum reingit fleirtal á Føroya lögtingi.

J. H. Danhjorg.

seinasta korterið vóru útmøðg-ir og tóku til at sparka bóltin út av, hvørja einastu ferð, teir fingi ein fót á hana á teirra parti av leikvøllinum. Slíkt spæl áttu teir ikki at farið út um teirra egna eingjargard við.

Býliðið tapti dystin móti Keflavíkum við 4—0.

Hetta var ein av teim vánaligu dystunum, og eitt vónbrot hjá øllum fótbóltsáhugaðum.

Hondbólturin millum Kyndil og Keflavíkingar gekst væl betur. Kyndil vann fyrra dystin leygardagin við 12—6 og sunnu dagin við 11—9.

Tað tykist, sum okkara hond bóltleikarar reiðuliga hava tik-ið seg fram í hesi ítrótt, vakrari og reellari leik hava teir ið hvussu er enn framum tað fremmanda liðið, vit her søu.

Brestir

Brestir, sum nú hevur í alt 2700 tunnur av sild, er í lotuni á sleipstøð í Føroyum fyri at fáa astikkin umvældan. Hann er komin undan Íslandi fyri at fáa hetta brek rettað. Veðrið hevur ikki verið til vildar hesa-herð, so lítið er komið burtur úr royndini í seinastuni, bert 175 tunnur.